

MODULIO APRAŠAS

Modulio pavadinimas	Kodas
Kaimyninių tautų ir valstybių istorija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. K. Kilinskas Kitas (-i): asist. dr. R. Gaidis, asist. dr. I. Leonavičiūtė, dr. T. Žukas, dr. T. Boriak.	Istorijos fakultetas, Naujosios istorijos katedra, Istorijos studijų programa (2026)

Studijų pakopa	Modulio paskirtis	Modulio tipas
I pakopa	Studijų krypties (SK1)	Pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	4 arba 6 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Modulio apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
15	400 val.	160 val.	240 val.

Modulio tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Išaiškinti studentams kaimyninių valstybių: Rusijos, Lenkijos ir Ukrainos istoriją, išryškinti šių kraštų praeities epochinius lūžius, epochų savitumus, senųjų laikų ir modernybės specifiką bei įvairovę, socialinės, ekonominės, kultūrinės raidos etapus ir svarbiausius jų bruožus, išskirti istorijos regioninės specifikos idėją ir ją pagrįsti. Išnagrinėti kaimyninių šalių ryšius su Lietuva, nustatyti lituanistinį paveldą, esantį šiose šalyse. Išdėstyti studentams pagrindines Rusijos, Lenkijos ir Ukrainos istoriografines koncepcijas, aptarti tų koncepcijų suderinamumo galimybes, apibūdinti šių valstybių istorijos tyrimų centrus. Skatinti studentus giliai išmanyti kaimyninių tautų ir valstybių istoriją, atsakant stereotipinio, bendro požiūrio, niveliuojančio visų šalių praeitį, įdiegti pagarbą kaimyninių tautų istorijai ir iš praeities kylančiam mentalitetui.		
Modulio studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1. Išmanys kaimyninių tautų ir valstybių istoriją, svarbiausius ekonominės, socialinės ir politinės istorijos etapus, šių valstybių santykius su Lietuva ir viso regiono istorinę specifiką, geografines sąlygas ir geopolitines aplinkybes, žinos Rusijos, Lenkijos ir Ukrainos šalių praeities tyrimo ir pirminių šaltinių saugojimo centrus bei istoriografines koncepcijas, suvoks jų skirtumus ir suderinamumo perspektyvas. 2. Gebės surasti, profesionaliai atrinkti, apdoroti, sisteminti ir vertinti kaimyninių šalių istorinius šaltinius, gebės analizuoti prieštaringas istoriografines koncepcijas, rasti jų sąsajas, argumentuotai ir įtikinamai polemizuoti, moksliškai (re)konstruoti istorinį procesą, kurti logiškus istorinio tyrimo tekstus.	Probleminis dėstymo metodas, orientuotas į fundamentalių ir išsamų kaimyninių šalių praeities suvokimą, ugdantis pagarbą tų šalių istorijai ir giluminį jos suvokimą, pratinantis kūrybiškai taikyti žinias, ugdantis tarpdalykinius ir tarpmodulinius gebėjimus ir skatinantis sulyginti, analizuoti ir apibendrinti skirtingas istoriografines koncepcijas, numatyti jų plėtojimo galimybes. Savarankiškas mokymasis.	Galutinis egzaminas Naratyvinis rašto darbas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.

3. Įgis istorinės informacijos, paieškos, apdorojimo, apibendrinimo ir vertinimo įgūdžius; patobulins analitinio, savarankiško, kritinio ir savikritiško mąstymo gebėjimus, gebės tiksliai ir adekvačiai vartoti sąvokas, terminus, formuluoti definicijas, kurios susijusios su kaimyninių šalių praeitimi ir jų šiandieninės visuomenės raida, įgis tarpdisciplininio tyrimo įgūdžių.	Per studijas sudaromos prielaidos savarankiškam studentų mokymuisi. Jie privalo savarankiškai atlikti šaltinių ir mokslinės literatūros paieškas, turi panaudoti gretutinių mokslų tyrimo duomenys, per seminarus gali grupėse kelti istorinių problemas ir išdiskutuoti jų sprendimo būdus. Savarankiškos studijos.	Darbo seminaruose vertinimas Naratyvinis rašto darbas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.
4. Išsiugdys pagarbą kaimyninių šalių istorijai, jų istorinio kelio specifiskumui, mentaliteto ypatybėms, išsiugdys tarpkultūrinę kompetenciją, atvirumą kitoms kultūroms, nepakantumą stereotipiniam, niveliuojančiam požiūriui į jų praeitį, gebės vertinti viso regiono istoriją atsižvelgdamas į geros kaimynystės ir sugyvenimo reikmes.	Pagarba kaimyninėms tautoms, gebėjimas suvokti jų mentalitetą ugdomas per paskaitas ir ypač per seminarus bei rengiant rašto darbą. Siekiama, kad studentai suvoktų mūsų visuomenėje tyrančius stereotipus, iškraipiančius kaimyninių tautų praeities supratimą. Tų stereotipų išgyvendinimo ir kaimyninių tautų istorijai jautrių problemų perpratimo linkme formuluojamos rašto darbo temos ir organizuojamos seminarinės diskusijos. Savarankiškos studijos.	Darbo seminaruose vertinimas Naratyvinis rašto darbas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Koliokviumai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Rusijos istorija XVIII – XIX a. (lekt. dr. R. Gaidis) 5 kred.	44	1	6		2		53	80	Savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, pasirengimas seminarams, rašto darbo rašymas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.
2. Lenkijos istorija 5 kred.	36	4	12		2		54	80	Savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, pasirengimas seminarams, rašto darbo rašymas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.
2.1. Senoji Lenkijos istorija (iki 1795 m.) (asist. dr. I. Leonavičiūtė)	18	2	6				26		
2.2. Moderniųjų laikų Lenkijos istorija (doc. dr. K. Kilinskas)	18	2	6		2		28		

3. Ukrainos tautos ir valstybingumo istorija (dr. T. Žukas, dr. T. Boriak) 5 kred.	40	1	10		2		53	80	Savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, pasirengimas seminarams, rašto darbo rašymas pasirinktinai vienoje iš trijų temų.
Iš viso	120	6	28		6		160	240	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
<i>Taikomas kaupiamasis vertinimas</i> Galutinis egzaminas	50	Modulio pabaigoje	Egzaminą raštu sudaro probleminių klausimų išdėstymas ir testas. Probleminiai klausimai skirti patikrinti, kaip studentas, baigdamas modulį, suvokia istorinio proceso prielaidas, jo eigą, padarinius ir sąsajas su globalesniais reiškiniais, kaip sugeba įgytas žinias susisteminti, apibendrinti ir sutelkti jas į vientisą visumą. Taip pat tikrinama, kiek studentai suvokia lemtingus kaimyninių tautų procesus, įvykius, veikiančius ir šiandien jų pasaulėžiūrą. Testu tikrinamos tiek konkrečios žinios, tiek bendresnių reiškinų supratimas. Vertinama 10 balų sistemoje šiais kriterijais: 10 balų: studentas puikiai žino ir supranta studijuotas temas. Jo atsakyme kelios esminės dalys susiejamos ir integruojamos į nuoseklią logišką visumą, studijuota medžiaga puikiai suprasta, nedaroma dalykinių klaidų, panaudojami ir analizuojami nauji šaltiniai, iškeliamos naujos istoriografinės hipotezės ir numatomi būdai jas patikrinti. 8-9 balai: studentas žino ir gerai arba labai gerai supranta studijuotas temas; jo atsakyme kelios esminės dalys susiejamos ir integruojamos į nuoseklią logišką visumą, studijuota medžiaga gerai suprasta, nedaroma esminių dalykinių klaidų, nors gali būti neesminių formos ar turinio trūkumų. Panaudojami ir analizuojami pagrindiniai šaltiniai, keliamos naujos istoriografinės hipotezės ir numatomi būdai jas patikrinti. 6-7 balai: studentas susitelkia į keletą svarbių aspektų, tačiau nuosekliai logiškai jie nėra tarpusavyje susieti ir apibendrinti; daroma neatsitiktinių klaidų faktinės istorijos dėstyje, panaudoti šaltiniai iš esmės tik papildo, išplečia istoriografinės koncepcijas, bet neformuluojama visiškai naujų išvadų. 5 balai: studento dalykinės žinios yra tik minimalios, padrikos, fragmentiškos, atsakymas sutelktas į vieną aspektą ar vieną studijuotos medžiagos elementą, analizuojama tik dalis prieinamų šaltinių, išdėstoma tik vadovėlinė samprata be išsamesnės istoriografinės panoramos. 1-4 balai: studentas nesuvokia studijuotų temų, nedemonstruojami elementariausi disciplinos išmanymui reikalingi gebėjimai, trūksta pamatinių faktinių žinių, painioja ištisas epochas, arba yra užfiksuojamas nusirašinėjimo faktas.
Rašto darbas vienoje iš trijų temų	30	Pasirinktos temos eigoje	Rašto darbas turi atitikti tokio pobūdžio darbų turinio ir formos reikalavimus. Naratyvinis rašto darbas turi parodyti, kiek studentas yra išstudijavęs savo tematikos šaltinius ir mokslinę literatūrą, kiek jis sugeba rašyti mokslinį tekstą, kiek jame įstengia susisteminti, apdoroti bei tinkamai cituoti šaltinius, kiek sugeba susekti istoriografinių koncepcijų kaitos procesą ir savarankiškai formuluoti problemą ir išvadas.

			10 balų: vertinama, kai nepriekaištingai, įtaigiai išdėstoma pasirinkta tema, kai darbo struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamos jo dalys (įvadas, kur suformuluojama ir pristatoma tema, nurodomi tikslai, uždaviniai, metodai, kur yra šaltinių ir istorinės literatūros įvertinimas, temos analizė ir išvados), kai matomas mokslinio darbo pobūdis, stilius bei tyrimo kultūra. 8-9 balai: vertinama jei trūksta istoriografinio diskurso ir temos analizinėje yra dalykinių spragų. 6-7 balai: skiriami jei trūksta argumentuotų išvadų – jose tematyti darbo santrauka. Nėra sąsajų tarp darbo dalių, bet į temą iš esmės atsakoma. 5 balai: rašto darbas atliktas paviršutiniškai, nepateikta savarankiškų išvadų. 1-4 balai: jeigu yra esminių trūkumų įvade ir tema iš esmės neišaiškinta.
Darbas seminaruose	20	Visų temų eigoje	10 balų: skiriama, kai studentas parengia seminarui tinkamą pranešimą, aktyviai ir prasmingai dalyvauja diskusijose, kritiškai vertina savo kolegų pranešimus ir teiginius, formuluoja problemas ir klausimus. 8-9 balai: skiriami, kai studento svarstymuose kelios esminės dalys susiejamos ir integruojamos į visumą, detalės susiejamos su išvadomis, analizuojama medžiaga gerai suprasta, bet pranešimas nėra išsamus ir nekoreguoja mokslo išvadų. 6-7 balai: skiriami, kai dalyvaujama seminarų darbe, bet neparengia pranešimo. 5 balai skiriami, kai studentas nerengia pranešimo ir seminaro svarstymuose dalyvauja tik epizodiškai, 1-4 balai: jei beveik nedalyvaujama diskusiose, praleidžia daugiau kaip 1/3 seminarų.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Anisimov J.	2017	Imperatorių Rusija		Vilnius
Riasanovsky N. V., Steinberg M. D.	2005	A history of Russia		New York
Davies N.	1998-2002	Dievo žaislas. Lenkijos istorija.	T.1, 2	Vilnius
Zmoyski A.	2020	Lenkijos istorija		Vilnius
Snyder T.	2009	Tautų rekonstrukcija: Lietuva, Lenkija, Ukraina, Baltarusija		Vilnius
Bumblauskas A. ir kt.	2010	Ukraina: Lietuvos epocha 1320-1569		Vilnius
Plochy S.	2022	Europos vartai. Ukrainos istorija		Vilnius
Reid A.	2010	Borderland: a journey through a history of Ukraine		Oxford
Papildoma literatūra				
Hosking G.	2003	Russia and Russians: a history.		Cambridge,